

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj-juni 2023
Institution	Rybners Gymnasium
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Tysk B
Lærer(e)	Trine Beier Hansen [TBH] HH1; Anne Harbo Frandsen [AHF] HH2
Hold	2c

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

1	Deutschland kennenlernen [GF], s. 2-3
2	Das ist alles Familie [1g] [EKSAMEN] , s. 4-5
3	Einwanderungsland Deutschland [1g], s. 6-7
4	Die DDR [2g] [EKSAMEN] , s. 8-10
5	Sport als Gemeinschaft? [2g] [EKSAMEN] , s. 11-13
6	Nachhaltigkeit [2g] [EKSAMEN] , s. 14-16

Forløb 1	Deutschland kennenlernen
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <ul style="list-style-type: none"> - Deutschlandlabor: „Mentalität“, o. J.: https://www.dw.com/de/16-mentalit%C3%A4t/l-18945073 - Felix Gruber, <i>Berlin ist eine große Stadt</i> in: Rikke Taber & Martin Zickert Graverholt, „Dein Deutschland“, Systime, 2018: https://dd.systime.dk/?id=144&L=0#c1052 - Jochen Rausch, <i>Im Taxi – eine Deutschlandreise</i>, Berlin Verlag Taschenbuch, 2012 – afsnittene <i>Mainz, Wuppertal, Berlin, Bottrop og Hamburg</i> - ZDF Tivi: „Der Bundeskanzler/die Bundeskanzlerin“, 11.02.2022: https://www.zdf.de/kinder/logo/der-bundeskanzler-die-bundeskanzlerin-100.html - ZDF Tivi: „Der Bundespräsident“, 13.02.2022: https://www.zdf.de/kinder/logo/der-bundespraesident-100.html - ZDF Tivi: „Deutschland“, 03.06.2020: https://www.zdf.de/kinder/logo/deutschland-100.html - ZDF Tivi: „Föderalismus“, 2019: https://www.youtube.com/watch?v=3kD35TetqFk <p>SUPPLERENDE STOF</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordbogen.com: https://www.ordbogen.com/da/#/
Omfang	12 lektioner á 90 minutter = 18 klokketimer/24 sider. Tre fordybelsestimer.
Særlige fokuspunkter	<p>Præsentation af forløbet</p> <p>Forløbet indgår som del af grundforløbet og har til formål, at eleverne lærer Tyskland at kende. Eleverne opnår viden om landets politiske opbygning og „Landeskunde“, mens der også arbejdes med det indtryk, som fiktionsteksterne formidler af udvalgte tyske byer.</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forstå talt tysk standardsprog om kendte emner formidlet gennem forskellige medier - Læse og forstå forskellige typer og genrer af ubearbejdede nyere tysksprogede tekster - Redegøre på tysk for studerede tysksprogede emner og tekster, analysere og fortolke disse og perspektivere til andre tekster, idet de benytter et nuanceret ordforråd samt anvender elementær morfologi og syntaks korrekt - Føre en samtale på et klart forståeligt, sammenhængende og nogenlunde flydende tysk om emner, de er fortrolige med, samt redegøre for og diskutere forskellige synspunkter - Analysere og beskrive tysk sprog grammatisk på dansk med anvendelse af relevant terminologi

	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende relevante lytte- og læsestrategier samt relevante mundtlige og skriftlige kommunikationsstrategier - På tysk redegøre for og reflektere over forskellige tysksprogede tekster såvel fiktive som ikke-fiktive samt analysere og fortolke disse - Redegøre på tysk for kulturelle forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland efter 1945 - Anvende en grundlæggende viden om kulturelle og samfundsmæssige forhold i tysksprogede lande i arbejdet med fiktive og ikke-fiktive tysksprogede tekster og medier samt sammenligne studerede tysksprogede tekster og emner med kultur-, samfunds- og erhvervsforhold i andre lande - Søge og anvende relevant tysksproget materiale på internettet samt dokumentere anvendelsen heraf - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedtræk i den kulturelle, politiske og samfundsmæssige udvikling i Tyskland efter 1945 - Aktuelle kultur- og samfundsforhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland - Et bredt udvalg af tysksprogede fiktive og ikke-fiktive multimodale teksttyper og -genrer, som kan give eleverne en kunstnerisk oplevelse og en varieret og nuanceret indsigt i kulturelle, historiske, samfundsmæssige og erhvervmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland - Kulturelle og samfundsmæssige forhold med fokus på ligheder og forskelle mellem tyske og andre kultur- og samfundsforhold - Grundlæggende normer og regler for skriftlig og mundtlig sprogbrug og kommunikation på tysk, herunder for anvendelse af ordforråd i forskellige kulturelle, samfundsmæssige og erhvervmæssige sammenhænge - Grundlæggende regler for tysk udtale og intonation <p>Grammatiske emner: Hjælpeverber i præsens og præteritum</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde

Forløb 2	Das ist alles Familie
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antje Hildebrandt, „Anonyme Samenspende: Wer ist mein Vater?“, 27.04.2017: https://www.augsburger-allgemeine.de/panorama/Familie-Anonyme-Samenspende-Wer-ist-mein-Vater-id41300357.html - Célin Röser, „Ich habe so viel Liebe in mir“, 23.06.2021: https://www.brigitte.de/barbara/leben/polyamorie--beziehung-zu-dritt---ich-habe-so-viel-liebe--12778240.html - Hanna Grimm, „Die Patchworkfamilie“, o. J.: https://www.dw.com/de/die-patchworkfamilie/a-16308968 - Julia Franck, <i>Streuselschnecke</i> in: Mette Hermann „Los geht’s. Tekst og grammatik“, Gyldendal, 2018: https://losgehts.systime.dk/?id=158#c691 - Oliver Gehrs, <i>So leben wir</i> in: Rikke Taber & Martin Zickert Graverholt, „Dein Deutschland“, Systime, 2018: https://dd.systime.dk/?id=p194 - Peter Härtling, <i>Der gelbe Junge</i> in: „Weitblick. Moderne Kurzprosa“, Gyldendal 1991 - Silke Janovsky, „Sie sind doch Schwestern, oder?“, o. J.: http://www.vaeternotruf.de/adoption-lesben-schwule.htm - Thomas Plaßmann, <i>Tschulligung...</i> in: Mette Hermann, „Los geht’s. Tekst og grammatik“, Gyldendal, 2018: https://losgehts.systime.dk/?id=155 <p>SUPPLERENDE STOF</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordbogen.com: https://www.ordbogen.com/da/#/
Omfang	26 lektioner á 90 minutter = 39 klokketimer/52 sider. 7,5 fordybelsestimer.
Særlige fokuspunkter	<p>Præsentation af forløbet</p> <p>I forløbet er der læst tekster, der sætter fokus på forskellige måder at være familie på i dag, og de introducerer nogle af de udfordringer, der kan være forbundet med at have – eller ikke have – en familie. Fremmedgørelse og følelsen af at være anderledes er et omdrejningspunkt i flere af teksterne. Eleverne har stiftet bekendtskab med forskellige familietyper (Einelternfamilie, Patchworkfamilie, Adoptivfamilie, Regenbogenfamilie og polyamorøse Familie).</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forstå talt tysk standardsprog om kendte emner formidlet gennem forskellige medier - Læse og forstå forskellige typer og genrer af ubearbejdede nyere tysksprogede tekster - Redegøre på tysk for studerede tysksprogede emner og tekster, analysere og fortolke disse og perspektivere til andre tekster, idet de benytter et nuanceret ordforråd samt anvender elementær morfologi og syntaks korrekt

	<ul style="list-style-type: none"> - Føre en samtale på et klart forståeligt, sammenhængende og nogenlunde flydende tysk om emner, de er fortrolige med, samt redegøre for og diskutere forskellige synspunkter - Udtrykke sig klart forståeligt og sammenhængende på skriftligt tysk med et varieret ordforråd og med sikkerhed i den centrale ortografi, morfologi og syntaks - Analysere og beskrive tysk sprog grammatisk på dansk med anvendelse af relevant terminologi - Anvende relevante lytte- og læsestrategier samt relevante mundtlige og skriftlige kommunikationsstrategier - På tysk redegøre for og reflektere over forskellige tysksprogede tekster såvel fiktive som ikke-fiktive samt analysere og fortolke disse - Redegøre på tysk for kulturelle forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland efter 1945 - Anvende en grundlæggende viden om kulturelle og samfundsmæssige forhold i tysksprogede lande i arbejdet med fiktive og ikke-fiktive tysksprogede tekster og medier samt sammenligne studerede tysksprogede tekster og emner med kultur- og samfundsforhold i andre lande - Søge og anvende relevant tysksproget materiale på internettet samt dokumentere anvendelsen heraf - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedtræk i den kulturelle, politiske og samfundsmæssige udvikling i Tyskland efter 1945 - Aktuelle kultur- og samfundsforhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland - Et bredt udvalg af tysksprogede fiktive og ikke-fiktive multimodale teksttyper og -genrer, som kan give eleverne en kunstnerisk oplevelse og en varieret og nuanceret indsigt i kulturelle, historiske, samfundsmæssige og erhvervmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland - Grundlæggende normer og regler for skriftlig og mundtlig sprogbrug og kommunikation på tysk, herunder for anvendelse af ordforråd i forskellige kulturelle, samfundsmæssige og erhvervmæssige sammenhænge - Grundlæggende regler for tysk udtale og intonation. <p>Grammatiske emner: De regelmæssige verber, ordstilling, sætningsanalyse og kasus</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde

Forløb 3	Einwanderungsland Deutschland
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <ul style="list-style-type: none"> - Abdulhalik Zeytunlu, <i>Ausländer</i> in: Annette Flyckt Damkjær et al. "Deutsche Wunder – Tatsachen – Erinnerungen und Fiktion, L&R, Uddannelse, 2009 - Alev Tekiney, <i>Metin und Martin</i>, in: Annette Flyckt Damkjær et al. "Deutsche Wunder – Tatsachen – Erinnerungen und Fiktion, L&R, Uddannelse, 2009 - Angie Pfeiffer, "Immer diese Ausländer", 22.03.2018: https://www.e-stories.de/view-kurzgeschichten.phtml?43753 - Brennpunkt Deutsch <i>Auf der Flucht</i> 2/2015 „Wie reagieren die Deutschen und ihre Politiker auf die steigende Anzahl von Flüchtlingen?“ (o. V.) - Goethe.de: „Wie Deutschland ein Einwanderungsland wurde“ (o. J., o. V.): https://www.goethe.de/resources/files/pdf100/8963326-standard.pdf - Maximilian Nowroth, "In Deutschland leben so viele Ausländer wie noch nie. Wo kommen sie her?", 15.04.2019: https://www.handelsblatt.com/politik/deutschland/einwohner-deutschland-in-deutschland-leben-so-viele-auslaender-wie-noch-nie-wo-kommen-sie-her/26290704.html?ticket=ST-2963474-9P7kgE1BDMOLuzLHaaxH-ap6 - Pepe Danquart, 1994, <i>Schwarzfahrer</i> (tilgængelig på MitCFU) - Stephan Krawczyk, <i>Neukölln, du meine Güte</i> in: Ove Rimi Andersen et al. „Berlin von Wort zu Ort“, Gyldendal, 2008 - Yasemin Samdereli, 2011: <i>Almanya – Willkommen in Deutschland</i> (tilgængelig på MitCFU) <p>SUPPLERENDE STOF</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordbogen.com: https://www.ordbogen.com/da/#/
Omfang	24 lektioner á 90 minutter = 36 klokketimer/48 sider. 7,50 fordybelsestimer.
Særlige fokuspunkter	<p>Præsentation af forløbet</p> <p>Eleverne får viden om indvandringen til Tyskland efter det økonomiske opsving i 1950'erne og om Tyskland som multikulturelt samfund. Der arbejdes med tekster, der sætter fokus på især det tysk-tyrkiske kulturmøde og de fordomme og den racisme, der i den forbindelse kan opstå.</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forstå talt tysk standardsprog om kendte emner formidlet gennem forskellige medier - Læse og forstå forskellige typer og genrer af ubearbejdede nyere tysksprogede tekster

	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre på tysk for studerede tysksprogede emner og tekster, analysere og fortolke disse og perspektivere til andre tekster, idet de benytter et nuanceret ordforråd samt anvender elementær morfologi og syntaks korrekt - Føre en samtale på et klart forståeligt, sammenhængende og nogenlunde flydende tysk om emner, de er fortrolige med, samt redegøre for og diskutere forskellige synspunkter - Udtrykke sig mundtligt på tysk om ikke-gennemgåede tysksprogede tekster og emner med anvendelse af et enkelt ordforråd og ofte forekommende faste vendinger og udtryk - Udtrykke sig klart forståeligt og sammenhængende på skriftligt tysk med et varieret ordforråd og med sikkerhed i den centrale ortografi, morfologi og syntaks - Analysere og beskrive tysk sprog grammatisk på dansk med anvendelse af relevant terminologi - Anvende relevante lytte- og læsestrategier samt relevante mundtlige og skriftlige kommunikationsstrategier - På tysk redegøre for og reflektere over forskellige tysksprogede tekster såvel fiktive som ikke-fiktive samt analysere og fortolke disse - Redegøre på tysk for kulturelle forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland efter 1945 - Anvende en grundlæggende viden om kulturelle og samfundsmæssige forhold i tysksprogede lande i arbejdet med fiktive og ikke-fiktive tysksprogede tekster og medier samt sammenligne studerede tysksprogede tekster og emner med kultur-, samfunds- og erhvervsforhold i andre lande - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedtræk i den kulturelle, politiske og samfundsmæssige udvikling i Tyskland efter 1945 - Aktuelle kultur- og samfundsforhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland - Et bredt udvalg af tysksprogede fiktive og ikke-fiktive multimodale teksttyper og -genrer, som kan give eleverne en kunstnerisk oplevelse og en varieret og nuanceret indsigt i kulturelle, historiske, samfundsmæssige og erhvervmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland - Kulturelle og samfundsmæssige forhold med fokus på ligheder og forskelle mellem tyske og andre kultur- og samfundsforhold - Grundlæggende normer og regler for skriftlig og mundtlig sprogbrug og kommunikation på tysk, herunder for anvendelse af ordforråd i forskellige kulturelle, samfundsmæssige og erhvervmæssige sammenhænge - Grundlæggende regler for tysk udtale og intonation <p>Grammatiske emner: Regelmæssige verber i de sammensatte tider, ordstilling, sætningsanalyse og kasus</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde

Forløb 4	Die DDR
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <p><i>Intro</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Simpleshow: „Simpleshow erklärt den Fall der Berliner Mauer“, 2013: https://www.youtube.com/watch?v=x83OEzipiQo - ZDF Tivi: „Was war die DDR?“, 2018: https://www.youtube.com/watch?v=lsnluUue_RE <p><i>Flucht aus der DDR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Michael Herbig, <i>Ballon</i>, 2018 - Reiner Kunze „das ende der kunst“ 1969 in: Lone Häckert & Lise Hansen, <i>Literatur um die Jahrtausendwende</i>, Kaleidoscope, 1999 - Susanne Budenberg et al. „Mit der Seilbahn über die Mauer“, in: <i>Geteilte Stadt Berlin – Zeitgeschichten</i>, Avant Verlag, 2012 - Wiebke Ziegler, <i>Das Leben in der DDR – Die Stasi</i>, 2019 (gengivet som resumé i powerpoint): https://www.planet-wissen.de/geschichte/ddr/das_leben_in_der_ddr/pwiediestasi100.html <p>Herunder har eleverne selv fundet flugthistorier på nettet og præsenteret det centrale i historierne.</p> <p><i>Sport in der DDR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Es lebe der Sport!</i>, zeitklicks.de, (o.J. & o. V.) (gengivet som resumé i powerpoint): https://www.zeitklicks.de/ddr/zeitklicks/zeit/alltag/freizeit/es-lebe-der-%20sport-1/ - Oliver Fritsch, <i>Doping: Vergiftet von der DDR</i>, 2018 (i uddrag, størstedelen af afsnittet <i>Die Trainerin</i>): https://www.zeit.de/sport/2018-02/doping-ddr-sport-dopingopfer-kinder-folgen-hilfe - Simon Pausch, <i>Als ein DDR-Flüchtling um sein Leben kralte</i>, 2011 (i uddrag): https://www.welt.de/sport/article13500299/Als-ein-DDR-Fluechtling-um-sein-Leben-kralte.html <p>SUPPLERENDE STOF</p> <ul style="list-style-type: none"> - Michael Klos, „På vej mod afgrunden“ in: Michael Klos & Peter Frederiksen, <i>DDR 1949-1989 – den virkeliggjorte socialisme?</i>, Frydenlund 2006 - Ordbogen.com: https://www.ordbogen.com/da/#/
Omfang	17 lektioner á 90 minutter = 25,5 klokketimer/34 sider. Tre fordybelsestimer.

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Præsentation af forløbet</p> <p>Foruden en kort introduktion til det mest grundlæggende om DDR (årsagerne til delingen af Tyskland og murens fald samt de ideologiske forskelle mellem de to stater) falder forløbet i to underemner: <i>Flucht aus der DDR</i> og <i>Sport in der DDR</i>. I det første underemne lægges der vægt på, at eleverne gennem arbejdet med tekster bliver fortrolige med forskellige motiver til flugt samt til Stasi og organisationens arbejdsmetoder. Elementer af rollespil anvendes for at give eleverne mulighed for at leve sig ind i DDR-borgernes motiver til flugt.</p> <p>Andet underemne, <i>Sport in der DDR</i>, giver eleverne indblik i sport som et statsligt prestigeprojekt og undersøger sportsfolks livsvilkår, herunder bl.a. overvågning og doping. I forbindelse med arbejdet om doping inddrages en Täter-Opfer-tematik, hvor især gerningsmændenes skyld tages op til overvejelse.</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forstå talt tysk standardsprog om kendte emner formidlet gennem forskellige medier - Læse og forstå forskellige typer og genrer af ubearbejdede nyere tysksprogede tekster - Redegøre på tysk for studerede tysksprogede emner og tekster, analysere og fortolke disse og perspektivere til andre tekster, idet de benytter et nuanceret ordforråd samt anvender elementær morfologi og syntaks korrekt - Føre en samtale på et klart forståeligt, sammenhængende og nogenlunde flydende tysk om emner, de er fortrolige med, samt redegøre for og diskutere forskellige synspunkter - Udtrykke sig mundtligt på tysk om ikke-gennemgående tysksprogede tekster og emner med anvendelse af et enkelt ordforråd og ofte forekommende faste vendinger og udtryk - Udtrykke sig klart forståeligt og sammenhængende på skriftligt tysk med et varieret ordforråd og med sikkerhed i den centrale ortografi, morfologi og syntaks - Analysere og beskrive tysk sprog grammatisk på dansk med anvendelse af relevant terminologi - Anvende relevante lytte- og læsestrategier samt relevante mundtlige og skriftlige kommunikationsstrategier - På tysk redegøre for og reflektere over forskellige tysksprogede tekster såvel fiktive som ikke-fiktive samt analysere og fortolke disse - Redegøre på tysk for kulturelle forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland efter 1945 - Anvende en grundlæggende viden om kulturelle og samfundsmæssige forhold i tysksprogede lande i arbejdet med fiktive og ikke-fiktive tysksprogede tekster og medier samt sammenligne studerede tysksprogede tekster og emner med kultur-, samfunds- og erhvervsforhold i andre lande - Søge og anvende relevant tysksproget materiale på internettet samt dokumentere anvendelsen heraf - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
------------------------------------	---

	<p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedtræk i den kulturelle, politiske og samfundsmæssige udvikling i Tyskland efter 1945 - Aktuelle kultur- og samfundsforhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland - Et bredt udvalg af tysksprogede fiktive og ikke-fiktive multimodale teksttyper og -genrer, som kan give eleverne en kunstnerisk oplevelse og en varieret og nuanceret indsigt i kulturelle, historiske, samfundsmæssige og erhvervsmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland - Kulturelle og samfundsmæssige forhold med fokus på ligheder og forskelle mellem tyske og andre kultur- og samfundsforhold - Grundlæggende normer og regler for skriftlig og mundtlig sprogbrug og kommunikation på tysk, herunder for anvendelse af ordforråd i forskellige kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsmæssige sammenhænge - Grundlæggende regler for tysk udtale og intonation. <p>Grammatiske emner: Perfektum, sætningsanalyse, genitiv</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde - Induktive og deduktive arbejdsformer i grammatik - Produktorienteret undervisning (fremlæggelser) - Kreative øvelser (fremstilling af plancher, tegning og remediering) - Rollespil

Forløb 5	Sport als Gemeinschaft?
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <p><i>Fußball in Deutschland</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fettes Brot <i>Fußball ist immer noch wichtig</i>, 2006 - Regina Friedrich, „Fußball ist meine Leidenschaft – eine multikulturelle Frauenfußballmannschaft in Berlin“, Goethe Institut, 2020 <p><i>Wie verkauft man Sport?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Moritz Seyffarth, „Warum Adidas jetzt lieber auf die ‚Perlenstrategie‘ setzt“, 2018: https://www.welt.de/wirtschaft/article181301940/Adidas-Im-Marketing-setzt-der-Sportartikelhersteller-zunehmend-auf-die-Perlenstrategie.html - Philipp Stennert & Cyrill Boss, <i>Die Dasslers – Pioniere, Brüder und Rivalen I & II</i>, 2016 (tilgængelig på MitCFU) <p><i>Körperkult: Der perfekte Körper</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Andrea Petkovic, <i>Kampf ums Körperbild</i> in: Kirsten Krehan & Kirsten Stammerjohann, <i>Wer bin ich? Sport und Identität</i>, Gyldendal, 2020: https://werbinich.systime.dk/?id=p137 - Jan Stremmel, <i>Mach dich breit</i> in: Kirsten Krehan & Kirsten Stammerjohann, <i>Wer bin ich? Sport und Identität</i>, Gyldendal, 2020: https://werbinich.systime.dk/?id=p135 - Sibylle Berg, <i>Nora hat Hunger</i>, in: Sibylle Berg, <i>Ein paar Leute suchen das Glück und lachen sich tot</i>, Reclam, 1997 <p>SUPPLERENDE STOF</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirsten Krehan & Kirsten Stammerjohann, <i>Ziehes soziologische Theorie</i> in: Kirsten Krehan & Kirsten Stammerjohann, <i>Wer bin ich? Sport und Identität</i>, Gyldendal, 2020 (gengivet som resumé i powerpoint) - Kirsten Krehan & Kirsten Stammerjohann, <i>Goffmanns soziologische Theorie</i> in: Kirsten Krehan & Kirsten Stammerjohann, <i>Wer bin ich? Sport und Identität</i>, Gyldendal, 2020 (gengivet som resumé i resumé) - Morten Fogede Christensen, Richard Fischer Hansen & Marianne Lentz, <i>Se tidens skiftende kropsidealer</i>, 11.12.2016: https://www.dr.dk/nyheder/kultur/grafik-se-tidens-skiftende-kropsidealer - Ordbogen.com: https://www.ordbogen.com/da/#/
Omfang	24 lektioner á 90 minutter = 36 klokketimer/48 sider. 8,5 fordybelsestimer.
Særlige fokuspunkter	

Præsentation af forløbet

Hovedformålet med forløbet er at tematisere de forskellige typer af fællesskaber, som kan opstå omkring sport, og i forhold til de enkelte tekster stille spørgsmål ved, hvorvidt sport og fællesskab hænger sammen.

I første underemne *Fußball in Deutschland* arbejdes der med tekster, der har en positiv vinkel på fodbold, idet den populære sport fremhæves som styrkende for fællesskaber og sammenhold.

Andet underemne, *Wie verkauft man Sport?*, beskæftiger sig med Adidas som case, og med udgangspunkt i *Die Dasslers – Pioniere, Brüder und Rivalen* undersøges balancegangen mellem visionerne om sport og de ofre – opportunistiske valg, konflikter i familien og den hårde konkurrence mellem Adidas og Puma – som de to brødre bringer for at blive succesrige virksomhedsejere. Adidas' og Pumas strategier inden for produktudvikling og markedsføring undersøges ud fra filmen, og tråden føres op til i dag, idet der arbejdes med Adidas' nyere strategier.

Det tredje underemne, *Körperkult: Der perfekte Körper*, undersøger nutidige kropsidealer og de udfordringer, der – med krop og sport som middel – er forbundet med at opnå den perfekte krop for at blive del af fællesskabet. Foruden repetition af novelleanalyse er Erving Goffmanns begreber frontstage og backstage samt Thomas Ziehes teori om kulturel frisættelse anvendt i arbejdet med teksterne.

Faglige mål

- Forstå talt tysk standardsprog om kendte emner formidlet gennem forskellige medier
- Læse og forstå forskellige typer og genrer af ubearbejdede nyere tysksprogede tekster
- Redegøre på tysk for studerede tysksprogede emner og tekster, analysere og fortolke disse og perspektivere til andre tekster, idet de benytter et nuanceret ordforråd samt anvender elementær morfologi og syntaks korrekt
- Føre en samtale på et klart forståeligt, sammenhængende og nogenlunde flydende tysk om emner, de er fortrolige med, samt redegøre for og diskutere forskellige synspunkter
- Udtrykke sig mundtligt på tysk om ikke-gennemgåede tysksprogede tekster og emner med anvendelse af et enkelt ordforråd og ofte forekommende faste vendinger og udtryk
- Udtrykke sig klart forståeligt og sammenhængende på skriftligt tysk med et varieret ordforråd og med sikkerhed i den centrale ortografi, morfologi og syntaks
- Analysere og beskrive tysk sprog grammatisk på dansk med anvendelse af relevant terminologi
- Anvende relevante lytte- og læsestrategier samt relevante mundtlige og skriftlige kommunikationsstrategier
- På tysk redegøre for og reflektere over forskellige tysksprogede tekster såvel fiktive som ikke-fiktive samt analysere og fortolke disse

	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre på tysk for kulturelle, samfundsmæssige og erhvervmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland efter 1945 - Anvende en grundlæggende viden om kulturelle, samfundsmæssige og erhvervmæssige forhold i tysksprogede lande i arbejdet med fiktive og ikke-fiktive tysksprogede tekster og medier samt sammenligne studerede tysksprogede tekster og emner med kultur-, samfunds- og erhvervsforhold i andre lande - Søge og anvende relevant tysksproget materiale på internettet samt dokumentere anvendelsen heraf - Behandle problemstillinger i samarbejde med andre fag - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedtræk i den kulturelle, politiske og samfundsmæssige udvikling i Tyskland efter 1945 - Aktuelle kultur-, samfunds- og erhvervsforhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland - Tekst- og casemateriale om tyske virksomheder - Et bredt udvalg af tysksprogede fiktive og ikke-fiktive multimodale teksttyper og -genrer, som kan give eleverne en kunstnerisk oplevelse og en varieret og nuanceret indsigt i kulturelle, historiske, samfundsmæssige og erhvervmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland - Kulturelle og samfundsmæssige forhold med fokus på ligheder og forskelle mellem tyske og andre kultur- og samfundsforhold - Grundlæggende normer og regler for skriftlig og mundtlig sprogbrug og kommunikation på tysk, herunder for anvendelse af ordforråd i forskellige kulturelle, samfundsmæssige og erhvervmæssige sammenhænge - Grundlæggende regler for tysk udtale og intonation. <p>Grammatiske emner: Akkusativstyrende og dativstyrende præpositioner, de dobbeltstyrende præpositioner, modalverber og repetition af ordstilling.</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde - Induktive og deduktive arbejdsformer i grammatik - Produktorienteret undervisning (fremlæggelser) - Kreative øvelser (fremstilling af reklamer, tegning og remediering)

Forløb 6	Nachhaltigkeit
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <p><i>Intro: Was bedeutet Nachhaltigkeit?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fairtrade: „Bananen locken dich in die Falle. Bei uns nicht“, 06.09.2018: https://www.youtube.com/watch?v=8caAier79jw - Greenpeace: „Keim Palmöl aus Urwaldzerstörung!“, 17.03.2010, https://www.youtube.com/watch?v=IzF3UGOIVDc - Tobias Pastors, „Ich möchte Teil der Lösung sein“, 12.11.2020: https://www.deutschland.de/de/topic/umwelt/nachhaltig-leben-ein-erfahrungsbericht-aus-deutschland - ZDF Tivi „Was bedeutet Nachhaltigkeit?“, 08.12.2017: https://www.youtube.com/watch?v=hcAju5dqTQ4 <p>Herunder har eleverne gennem informationssøgning på nettet undersøgt, hvad de 17 verdensmål dækker over, og hvordan de er forbundet til bæredygtighed.</p> <p><i>Nachhaltigkeit in der Textilindustrie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Anja Probe, „Es ist ein krasses Gefühl, so angegriffen zu werden“, 25.07.2022: https://www.textilwirtschaft.de/business/news/got-bag-chef-benjamin-mandos-im-interview-ueber-den-umgang-mit-den-greenwashing-vorwuerfen-es-ist-ein-krasses-gefuehl-so-angegriffen-zu-werden-236754 - Axel Höpner, „Leder aus Pilzen und Kreislaufwirtschaft: So will Adidas nachhaltig werden“, 02.02.2022: https://www.handelsblatt.com/unternehmen/handel-konsumgueter/nachhaltigkeit-leder-aus-pilzen-und-kreislaufwirtschaft-so-will-adidas-nachhaltig-werden/27941382.html - Exit Fast Fashion.de: „Fast Fashion: Ein Überblick“, o. J.: https://exit-fast-fashion.de/wp-content/uploads/2021/05/Fast-Fashion-Ein-Ueberblick.pdf - Franz Hohler, <i>Die Kleider des Herrn Zog</i>, 1981 <p><i>Virksomhedskommunikation</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Henrik Thomasen og Dorthe Unnerup-Madsen, eksempler på forespørgsler - Paul Klitnæs, <i>Kulturmøde i München</i>, in: <i>Tysk virksomhedskommunikation</i>, Systeme, 2015: https://tyskvirksomhed.systeme.dk/index.php?id=129&L=0#c234 - 24h Deutsch, <i>Du oder Sie? Die richtige Anrede auf Deutsch – Learn German with Ida/Ida erklärt</i>, 2018: https://www.youtube.com/watch?v=dJtrPMYqR8U

	<p>SUPPLERENDE STOF</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aarhus Universitet, Generation Global, "Historier", 14.04.2021: https://projekter.au.dk/generationglobal/erhvervslivet/historier/#hannibal - Chimamanda Ngozi Adichie: <i>The Danger of a Single Story</i> (uddrag), 22.01.2018: https://www.youtube.com/watch?v=rB8HdBrJfyQ - Ordbogen.com: https://www.ordbogen.com/da/#/
Omfang	17 lektioner á 90 minutter = 25,5 klokketimer/34 sider. 11,5 fordybelsestimer (herunder 5 timer til SO-produkt).
Særlige fokuspunkter	<p>Præsentation af forløbet</p> <p>Som del af et SO-forløb med engelsk er der arbejdet med økologisk og social bæredygtighed. Forløbet indebærer en introduktion til begrebet bæredygtighed og dets relation til verdensmålene. Herudover har eleverne analyseret reklamer med fokus på bæredygtighed og læst fiktions- og faktatekster, der kan belyse, hvordan man i Vesten er blevet mere opmærksomme på miljø og klima. I forlængelse heraf er tråden fra tidligere taget op, idet Adidas igen indgår som case med fokus på virksomhedens omlægning til en bæredygtig produktion. Begrebet greenwashing tages op i arbejdet med en anden case, virksomheden GOT BAG. om</p> <p>I samarbejde med engelsk har eleverne produceret en video, hvori de præsenterer engelske og tyske virksomheders bæredygtighed og forholder sig kritisk til dem.</p> <p>Endelig er der arbejdet med et karrierespæktiv, idet eleverne også er blevet bekendt med, hvordan tysk kan anvendes i arbejdslivet.</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forstå talt tysk standardsprog om kendte emner formidlet gennem forskellige medier - Læse og forstå forskellige typer og genrer af ubearbejdede nyere tysksprogede tekster - Redegøre på tysk for studerede tysksprogede emner og tekster, analysere og fortolke disse og perspektivere til andre tekster, idet de benytter et nuanceret ordforråd samt anvender elementær morfologi og syntaks korrekt - Føre en samtale på et klart forståeligt, sammenhængende og nogenlunde flydende tysk om emner, de er fortrolige med, samt redegøre for og diskutere forskellige synspunkter - Udtrykke sig mundtligt på tysk om ikke-gennemgåede tysksprogede tekster og emner med anvendelse af et enkelt ordforråd og ofte forekommende faste vendinger og udtryk - Udtrykke sig klart forståeligt og sammenhængende på skriftligt tysk med et varieret ordforråd og med sikkerhed i den centrale ortografi, morfologi og syntaks - Analysere og beskrive tysk sprog grammatisk på dansk med anvendelse af relevant terminologi - Anvende relevante lytte- og læsestrategier samt relevante mundtlige og skriftlige kommunikationsstrategier

	<ul style="list-style-type: none"> - På tysk redegøre for og reflektere over forskellige tysksprogede tekster såvel fiktive som ikke-fiktive samt analysere og fortolke disse - Redegøre på tysk for kulturelle, samfundsmæssige og erhvervmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland efter 1945 - Anvende en grundlæggende viden om kulturelle, samfundsmæssige og erhvervmæssige forhold i tysksprogede lande i arbejdet med fiktive og ikke-fiktive tysksprogede tekster og medier samt sammenligne studerede tysksprogede tekster og emner med kultur-, samfunds- og erhvervsforhold i andre lande - Søge og anvende relevant tysksproget materiale på internettet samt dokumentere anvendelsen heraf - Behandle problemstillinger i samarbejde med andre fag - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedtræk i den kulturelle, politiske og samfundsmæssige udvikling i Tyskland efter 1945 - Aktuelle kultur-, samfunds- og erhvervsforhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland - Tekst- og casemateriale om tyske virksomheder - Virksomhedens eksterne kommunikation med særlig vægt på grundlæggende erhvervsrelateret terminologi og fraseologi - Et bredt udvalg af tysksprogede fiktive og ikke-fiktive multimodale teksttyper og -genrer, som kan give eleverne en kunstnerisk oplevelse og en varieret og nuanceret indsigt i kulturelle, historiske, samfundsmæssige og erhvervmæssige forhold i tysksprogede lande med hovedvægten på Tyskland - Kulturelle og samfundsmæssige forhold med fokus på ligheder og forskelle mellem tyske og andre kultur- og samfundsforhold - Grundlæggende normer og regler for skriftlig og mundtlig sprogbrug og kommunikation på tysk, herunder for anvendelse af ordforråd i forskellige kulturelle, samfundsmæssige og erhvervmæssige sammenhænge - Grundlæggende regler for tysk udtale og intonation. <p>Grammatiske emner: Dobbeltstyrende præpositioner, futurum, repetition af sætningsanalyse og kasus, possessive og personlige pronominer</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde - Induktive og deduktive arbejdsformer i grammatik - Produktorienteret undervisning (fremlæggelser og produktion af video) - Kreative øvelser (fremstilling af reklamer, tegning og remediering)